

Bjørn
Thomas
Åhren

1. kandidaate / 1. kandidat

Nora
Marie
Bransfjell

2. kandidaate / 2. kandidat

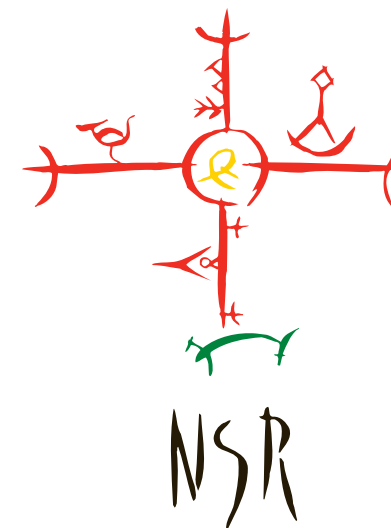
Lars
Peder
Dunfjeld

3. kandidaate / 3. kandidat

NSR

Valgprogram

2013–2017

✉ **NSR**
Pb. 173
9521 Guovdageaidnu

NSRs liste i valgkrets 6, Sørsamisk område:

1. Bjørn Thomas Åhren, 1966, teknisk sjef, Namdalseid
2. Nora Marie Bransfjell, 1955, lærer, Meråker
3. Lars Peder Dunfjell, 1987, personlig trener, Snåsa
4. Irja Kappfjell, 1973, sykepleier, Mo i Rana
5. Sigbjørn Dunfjell, 1952, lærer, Snåsa
6. Kristin Sara, 1965, tegnspråktolk, Sætervik
7. Nils Johan Kappfjell, 1966, reineier, Namsskogan
8. Hildegard Cecilia Persson, 1964, kulturarbeider, Trofors
9. Jarle Jonassen, 1950, reineier, Glåmos

🐦 twitter.com/NSR_nyheter
📘 facebook.com/groups/norskesamersriksforbund
🏠 www.nsr.no

NSR i sør- samekretsen

Norgga Sámiid Riikkasearvi
Vuona Sámiij Rijkasiebrre
Nøørjen Saemiej Rihjkesiebrrie
Norske Samers Riksforbund
Норвежская Саамская Ассоциация
Norwegian Saami Association

Retten til land og vann

For NSR i sørsamisk område handler samiske rettigheter til land og vann om at vi i kraft av å være urfolk i Norge har rett til bruk og forvaltning av arealer. At Norge er etablert på territoriet til to folk skal speiles i lovverk og forvaltning. NSR vil styrke de tradisjonelle samiske næringenes innflytelse over arealbruken i det sørsamiske området.

NSR vil i sørsamisk område arbeide for:

- at opparbeidede samiske rettigheter fra gammelt av blir ivaretatt i norsk lovgivning,
- at gamle tiders beiteland i sørsamisk område tilbakeføres reindriften,
- at reindriftsamenes og samenes rett til jakt og fiske anerkjennes,
- at Sametinget støtter opp om rettighetsarbeidet i sørsamisk område økonomisk, særlig i oppfølgingen av Samerettsutvalget II.

Reindrift, næring og innovasjon

Å sikre et samisk næringsgrunnlag handler både om å bevare de kulturelle bærebjelkene i det samiske samfunnet, og om å utvikle nye næringer som skaper arbeidsplasser og gir det samiske samfunnet en bærekraftig fremtid. Reindrifta er en viktig kulturbærer og verdiskaper, mens innovasjon bidrar til videreutvikling.

NSR vil i sørsamisk område arbeide for:

- at Sametinget oppretter et innovasjonsprogram,
- at rammevilkårene for samisk verdiskapning ivaretas og videreutvikles,
- at reindrifta får et vern mot store inngrep i beiteområder,
- at reindrifta sikres vilkår som gjør det mulig for sørsamiske ungdommer å se en framtid i næringen og at reindriftsstipendet kommer tilbake,
- at det iverksettes nødvendige tiltak for å minske tapsprosenten i reindrifta og andre utmarksnæringer, f.eks. gjennom endring i rovdyrpolitikken og å sette opp gjerder ved tapsbelastede jernbanestrekninger,
- at samiske duektieutøvere får bedre rammevilkår.

Oppvekst, utdanning og forskning

Det samiske opplæringssystemet må ta utgangspunkt i det samiske samfunnets behov. Samiske elever har rett til å få undervisning i samiske emner og språk i og på samisk. Fjernundervisning i sørsamisk er velp prøvd, godt organisert og forankret i det sørsamiske kompetansemiljøet og må bevares. Videre arbeider NSR for en helhetlig samisk opplæring og samarbeid over riksgrensen når det gjelder planarbeid og læremiddelutvikling.

NSR vil i sørsamisk område arbeide for:

- en god utdanningspolitikk som gjenspeiler behovene i samfunnet,
- at alle samiske barn og unge får et tilfredsstillende samisktilbud fra barnehage til høyere utdanning,
- å styrke sørsamisk fjernundervisning med forankring i sørsamiske kompetansemiljøer,
- at samarbeid om sørsamisk høyere utdanning styrkes mellom høyskoler og universitet på begge sider av grensen,
- at finansieringsordningen bedres for faget sørsamisk i høyere utdanning,
- at utvikling av sørsamiske læremidler prioriteres,
- å rekruttere og legge til rette for sørsamisk høyere utdanning og et sørsamisk forskningsmiljø.

Språk og kultur

Samisk språk og kultur er grunnpilarene i det samiske samfunnet. Språket bærer i seg kulturen vår, kunnskapene og verdiene våre. Det sørsamiske språket har, som et av de alvorlig truede språkene i verden, spesielle behov for tiltak og tilrettelegging for bevaring og styrking av språket. Å få lære sitt morsmål og ta del i samisk kultur er grunnleggende rettigheter, og vi i NSR ønsker å legge til rette for at alle samer skal få mulighet til det.

NSR vil i sørsamisk område arbeide for:

- at samisk skal kunne brukes på stadig nye arenaer, for eksempel på digitale plattformer og gjennom apper,
- at eksisterende språksentre styrkes, og at det opprettes nye i flere sørsamiske regioner,
- at voksenopplæringstilbud i sørsamisk område blir permanent og styrket,
- at sørsamiske institusjoner utvikles på egne premisser og utvikles til kompetanse- og ressursentre for sørsamiske spørsmål,
- at flere sørsamiske kommuner blir med i samisk språkforvaltningsområde,
- at Samisk hus på Røros realiseres.

Samisk i byer

Mange samer lever og vokser opp i byer og tettbygde strøk. Vi i NSR vil sikre at det gis språkopplæring og at det finnes kulturarenaer og sosiale møteplasser som støtte for å styrke samisk identitet. I 2017 er det 100 år siden det første samiske landsmøtet i Trondheim og det arbeides for behørig feiring. NSR vil sikre at feiringen gir positive ringvirkninger for det samiske i Trondheim og omegn både kortsiktig og langsiktig.

NSR vil i sørsamisk område arbeide for:

- i samarbeid med Trondheim kommune å få etablert et samisk møtested i Trondheim innen jubileet i 2017,
- at jubileumsarrangementet får de økonomiske ressursene det har behov for,
- at det utarbeides en samarbeidsavtale med Trondheim kommune for å styrke det samiske tjenestetilbudet,
- at Sametinget vurderer samarbeidsavtaler med andre byer i sørsamisk område.

Helse- og sosialtilbud

NSR ønsker et likeverdig helse- og sosialtilbud tilpasset den samiske brukerens behov gjennom livsløpet. Dette kan gjelde samisk folkemedisin, språk- og kulturkompetanse hos helsepersonell i møte med samiske pasienter og pårørende, og møteplasser for samiske eldre.

NSR vil i sørsamisk område arbeide for:

- at samiske rettigheter ivaretas ved de distriktsmedisinske sentrene i kretsen,
- at en sørsamisk pasientkontakt opprettes ved St. Olavs Hospital,
- at et sørsamisk pasientombud blir opprettet for hele det sørsamiske området,
- å videreutvikle det psykiatriske tilbudet i sørsamisk område,
- at alle eldre i sørsamisk område får møtesteder med både sosialt og faglig innhold.